

Samrådsyttrande Gävle kommun Kustpaketet – Njutånger-Mehedeby, Svenska Kraftnät

Dnr: Svk 2024/747

Gävle kommun ser en stor nytta i att Svenska kraftnät förstärker med två nya elförbindelser för 400 kV inom projektet Kustpaketet. Gävle kommun önskar se att förstärkningen av kraftnätet bidrar till ökad eltillförsel till Gävle kommun.

Eleffekt till näringslivets behov lokalt och regionalt

Gävle kommun ligger i en industritung region som kräver stora mängder energi. Med tanke på den omställning vi har framför oss kommer dessa industrier i framtiden behöva förlita sig på energi från fossilfria källor. Idag kan vi dock inte erbjuda den eleffekt som efterfrågas, varken nu eller i en nära framtid. Det gäller både befintliga företag som vill expandera eller ställa om sin verksamhet samt nya företag som är intresserade av att etablera sig här. Gävle kommun har de senaste åren fått flera förfrågningar gällande etablering av elintensiva verksamheter och ser positivt på en förstärkning av elnätet.

Om Sverige ska vara i framkant på den omställningsresa vi har framför oss är det avgörande att våra industriregioner med stora exporterande företag får den effektutdelning som behövs. En del i detta omställningsarbete är en elektrifiering av Gävle hamn. Det är också avgörande att de etableringar och investeringar som idag är i framkant kan realiseras och därmed driva utveckling och svensk innovationskraft. I vår region finns en lång tradition och kunskap inom industri och här finns även tillgänglig kompetens, vi behöver säkerställa att vi också har tillgång till den avgörande faktorn - eleffekt.

För att lösa denna utmaning krävs flera åtgärder, dels krävs mer lokal elproduktion och dels ett bättre och kraftfullare överföringsnät på nationell och regional nivå. I samrådshandlingen planeras inte någon transformatorstation i Gävleområdet eller någon inkoppling av ledningarna i Stackbo/Ängsberg eller Tolvforsskogens nya verksamhetsområde. I Forsbacka, som ligger i de västra delarna av Gävle kommun med närhet till Sandvikens kommun, sker också en utveckling av verksamhetsmark med ett stort behov av eleffekt. Detta utöver den etablering av Microsoft som skett i båda kommunerna.

Det skapar en oro att Svenska kraftnäts satsning inte kommer att öka möjligt effektuttag i den utsträckning som behövs i Gävle. Gävle kommun skulle önska att nyttorna av projektet, både direkt och indirekt, i form av möjligt ökat effektuttag tydligare beskrevs i underlaget. Gävle kommun vill framhålla att det är av största vikt att detta ökade effektuttag säkerställs och att de nya kraftledningarna inte enbart leds förbi Gävle kommun. Förväntningar på det regionala och lokala elnätet behöver tydliggöras för att det ökade effektuttaget ska kunna säkerställas.

Anslutningsmöjligheter för ny elenergiproduktion av nationellt intresse

I framtagandet av den nya Havsplanen har Havs- och vattenmyndigheten pekat ut Gävlebukten och svenskt vatten utanför Gävleborg som det mest intressanta området i landet för havsbaserad vindkraft. Nu föreslås områden för energiutvinning som troligen motsvarar en årsproduktion om uppemot 300 TWh eller mer, en produktion som behöver kunna bli en nationell nytta. För det krävs att dom nya kraftledningarna får en transformatorstation i nära anslutning till anläggningarnas landanslutning.

Känslig naturmark

Nya sträckningen i höjd med Veda tangerar Naturvårdsområde Högmossen. Den nya sträckningen kommer att förbättra miljön vid Viksjön och fritidshusområdet. Det är viktigt att naturmarken återställs när befintlig ledning tas bort väster om E4.

Gävle kommun förordar att sträckningen H1 i befintlig ledningsgata intill Testeboån då det inte kräver någon breddning av ledningsgatan. Det vore även bättre att följa befintlig ledning norr om E16 i stället för att gå genom jungfrulig mark på södra sidan.

Gävle och Gävleborg som en viktig del av ett europeiskt transportnät

Gävle är en nationell nod med en strategisk placering i landet med kopplingar till både E4/E16 och järnväg. Trafikverkets satsning på ny järnväg kommer att stärka Gävles position i landet och eleffekt behövs både för järnvägen samt den ökade efterfrågan på verksamhetsmark som förväntas ske när infrastrukturen förbättras. Anknytningen till de europeiska transportnäten har förstärkts de senaste åren efter utökningen av TEN-T ScanMed-korridoren. Med Östersjöns största hamn syr Gävle inte bara ihop land och sjöbaserade transporter utan är också en central pusselbit i omställningen till fossilfria transporter.

Ledningen korsar sträckningen för ny planerad järnväg, mer information kan fås av Trafikverket.

Gävle kommuns kommunstyrelse genom

Åsa Wiklund Lång

Kommunstyrelsens ordförande